

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) พันธุ์เชียงรายพีพี 3

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ
 รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปี พ.ศ. 2544 ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ได้ดำเนินการผสมพันธุ์ปทุมมา ระหว่าง เทพรำลึกปราจีน (กระเจียวขาว) (*Curcuma parviflora*) (แม่พันธุ์) กับ ปทุมรัตน์ (กระเจียวบัว) (*C. sparganifolia* 'Patumrat') (พ่อพันธุ์) และในปี พ.ศ. 2546 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงาม และเกิดจากการกลายพันธุ์ในท้องเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ในปี พ.ศ. 2547 - 2548 คือ ลูกผสมปทุมมา เชียงรายพีพี 3

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ลูกผสมปทุมมา ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma (parviflora X sparganifolia)* วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก/หัว ส่วนของราก รากเป็นระบบรากฝอย มี 2 แบบ คือ รากหาอาหารและรากสะสมอาหาร (storage root) รากสะสมอาหารจะมีลักษณะปลายรากบวมพองออกเป็นตุ่ม ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร ส่วนของลำต้นใต้ดิน ลำต้นใต้ดิน (rhizome) มีลักษณะเป็นเหง้า ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร โดยเหง้าจะแตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวมีขนาดประมาณ 1.5 - 2.0 เซนติเมตร หัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีเหลืองอ่อน ตุ่มน้ำสีน้ำตาลอ่อนอมเหลือง

ต้น ลำต้นเหนือดินเป็นส่วนของลำต้นเทียม (pseudostem) ที่เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ ประมาณ 20 - 25 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 25 - 30 เซนติเมตร

ใบ ใบเดี่ยว รี มีประมาณ 3 - 4 ใบ กว้าง 7 - 8 เซนติเมตร ยาว 20 - 25 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีเขียว

ดอก/ช่อดอก ช่อดอก แบบช่อเชิงลด (spike) แทงออกกลางลำต้นเทียม ลักษณะเป็นทรงกระบอกสั้น เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 4 - 5 เซนติเมตร ความยาวช่อดอก 25 - 30 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านดอก 0.3 - 0.4 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 7 - 8 เซนติเมตร

ใบประดับ (bract) สีขาว ปลายใบขลิบสีเขียวเล็กน้อย เรียงสลับกันเป็นระเบียบ มี
ประมาณ 27 - 32 ใบ

ดอกจริง มีขนาด 0.7×1.7 เซนติเมตร อยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง สีขาว ปลายกลีบ
แต้มสีม่วงแดง กลีบดอก 1 กลีบ เปลี่ยนรูปเป็นกลีบปาก ปลายกลีบสีม่วงแดง สันปากสี
เหลือง โคนกลีบสีม่วงแดง

ผล/เมล็ด

ไม่มี (ดอกเป็นหมันไม่ติดผล) ไม่มีเมล็ด

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุปลูกจนถึงระยะออกดอกใช้เวลาประมาณ 60 วัน
2. เมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ เริ่มแทงช่อดอก
3. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 4 - 5 หน่อ/กอ จำนวนดอก/กอ 2 - 3 ดอก

ลักษณะเด่น

1. มีการแตกกอมาก ก้านช่อดอกตรง แข็งแรง เหมาะสำหรับเป็นไม้กระถาง และไม้ตัด
ดอก
2. อายุปักแจกันนานประมาณ 14 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้กระถางนาน 4
สัปดาห์หลังออกดอก

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) พันธุ์เซียงรายพีพี 3